

Partier. Jeg kan kun ſige, at, da jeg alſaa er ſtillet ſaaledes, anſer jeg det ikke for rigtig at drage ſaadanne Synspunkter frem, ſom kræve, idetmindſte for en Del af dem, en meget længere Begrundelse, end jeg i Diebliftet kan mene det forſvarligt at optage Thingets Tid med. Jeg ſtal kun anbefale, at dette Forſlag vedtages. — Hvad de to Endringsforſlag angaar, ſom ere ſtillede, da er det ene Endringsforſlag, ſom er ſtillet af det ærede Medlem fra Kjøge (Hørup) og det ærede Medlem fra Langeland (Brandes), i Virkeligheden ikke Andet end en noget klarere Udformning af den Tanke, der efter vor Mening allerede laa i Udriktet „det høiere Underviſningsvæſen“, og jeg har ſelvſølgelig ikke Noget imod, at det kommer til at ſtaa klart og tydelig, at dette Udvalg ogſaa er berettiget til at tage Spørgsmaalet om Uni-verſitetets Organiſation ind under ſin Behandling, og jeg vil endog ſige, at det maatte være heldigt, at det ſtaa klart for dem, der ſulle arbejde i Udvalget, at dette tillige har denne beſtemte Opgave at overveie Uni-verſitetets Organiſationsſpørgsmaal. Med Hensyn til det Endringsforſlag, der angaar Kvindernes Afgang til de høiere Studier, da er det jo endnu ikke motiveret af det ærede Medlem, der har ſtillet det (Bajer), og jeg kan derfor ikke udtale mig nærmere derom. Jeg veed jo ikke, hvorvidt det ærede Medlem vil have, at Kvinderne ſulle kunne gaa i videnskabelig Retning ved Hjælp af denne Organiſation; men jeg vil dog for mit Vedkommende ſige, at jeg kender det ærede Medlems Tanke om den Fuldkommenhed i videnskabelig Retning, ſom han ønsker, at Kvinderne ſulle faae, og det ærede Medlem veed jo, at han og jeg ere aldeles uenige — jeg ønsker ikke Kvinden en ſaadan Beſignelse. — Jeg antager derfor ikke, at jeg vil være iſtand til at ſtemme for dette Endringsforſlag, og jeg kan foreløbig ikke anbefale det. — Dermed ſtal jeg tillade mig at anbefale Thinget at vedtage det af mine ærede Meningskæller og mig indbragte Forſlag til Beſlutning, hvilket Endringsforſlag gaar ud paa, at det eventuelle Udvalg ogſaa ſkulde tage Uni-verſitetets Forhold og Virke-maade under Behandling. Efter de Udtalelſer, ſom den ærede Ordfører for Forſlagsſtillerne lige er fremkommen med, synes dette i og for ſig at være overflødig, fordi det allerede ſkulde have ligget i Forſlagsſtillerneſ Tanke, at Uni-verſitetets Forhold ogſaa ſkulde komme under det eventuelle Udvalgs Overveieſe. Dette ſyntes os ikke klart at fremgaa af

Brandes: Det vil være det høie Thing beſkjendt, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgtreds (Hørup) og jeg have ſtillet et Endringsforſlag til det idag foreliggende Forſlag til Beſlutning, hvilket Endringsforſlag gaar ud paa, at det eventuelle Udvalg ogſaa ſkulde tage Uni-verſitetets Forhold og Virke-maade under Behandling. Efter de Udtalelſer, ſom den ærede Ordfører for Forſlagsſtillerne lige er fremkommen med, synes dette i og for ſig at være overflødig, fordi det allerede ſkulde have ligget i Forſlagsſtillerneſ Tanke, at Uni-verſitetets Forhold ogſaa ſkulde komme under det eventuelle Udvalgs Overveieſe. Dette ſyntes os ikke klart at fremgaa af

Ordene, og det er af den Grund, vi have ſtillet dette Forſlag. I og for ſig synes det vel egentlig overflødig at begrunde, at et Forſlag om Overveieſe om Uni-verſitetets Forhold hænger nøie ſammen med en Overveieſe af det lærde Skolevæſen; der er en ſaa nøie Sammenhæng mellem diſſe tvende Ting, at en Begrundelse vel er temmelig overflødig. Man kan altid ſige, at Skolen jo fører de Unge til et viſt Punkt, paa hvilket Uni-verſitetet modtager dem. Skolen giver Grundlaget til den Dannelse, hvorpaa Uni-verſitetet ſtal bygge, og det er alſaa rimeligt, at der gaar den ſamme Aand, de ſamme pædagogiske Principer igennem Skoleunderviſningen ſom i den ſenere Uni-verſitetsunderviſning. Hvor nøie diſſe tvende Ting hænge ſammen, kan jeg dog anføre nogle Exempler paa, ſom synes mig oplyſende. Jeg ſer, at der i Forſlaget om Lønninger ved Uni-verſitetet er foreſlaet oprettet et tredje Profeſſorat i klaſſiſt Filologi, og i de Motiver, der anføres i Uni-verſitetsbetænkningen, hedder det, at dette er ſket paa Grund af den Uvedeling, der er foregaaet ved de lærde Stoler i 1871. Paa Grund af, at den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling nu ſender adskillige Studenter til Uni-verſitetet, og diſſe ikke have ſaa megen Kundſkab i Latin og Græſk, ſom gjøres nødigt, for at de videre kunne uddanne ſig i klaſſiſt Filologi, mener man, at der bliver mere Arbejde for Profeſſorerne i klaſſiſt Filologi, og derfor foreſlaar man et tredje Profeſſorat. Der er et andet Punkt, hvor ogſaa den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling vil komme til at spille en Rolle, og det er med Hensyn til den almindelige Forberedelsesexamen til det mediciniſke Studium. Denne er nu ordnet ſaaledes, at der blandt Andet forlanges Examen i Fyſik. Nu indtræffer imidlertid det mærkelige Forhold, at den Kundſkab i Fyſik, der forlanges ved Artium, er langt ſtørre end den, der forlanges ved den ſaakaldte Kantuſſe, den mediciniſke Forberedelsesexamen. Dette viſer dog, at der bør være en nøie Sammenhæng imellem Uni-verſitetsdannelsen og Skolernes, og der er al mulig Grund til at tage dette Forhold under Overveieſe. — Jeg ſtal ikke nærmere komme ind paa det lærde Skolevæſen; men med Hensyn til, hvad her er yttret af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgtreds (Brix) angaaende den klaſſiſte Dannelse, vilde jeg gjerne ſige et Par Ord i denne Sammenhæng. Det ærede Medlem ſagde, ſaavidt jeg huſter, at det ikke var paſſende for et lille Land at gaa i Spidſen med nogenſomhelſt Reform med Hensyn til den klaſſiſte Dannelse; man burde ikke der være forreſt, naar det gjaldt om at afſtaffe Latin og Græſk ſom Underviſningsſag i Skolerne. Jeg kan ikke ſe reittere, end at Danmark allerede er gaaet i Spidſen i denne Sag, naar man her har indført en ſaadan Uvedeling i Skolerne, ſom Tilfældet er. Vi have jo en hiſtoriſt-filologiſk og en mathematisk-naturvidenskabelig Retning, og da der ved denne